

SAMOPOMOČ UČITELJSKIH OTROK

Učiteljstvo še vedno ne zna ceniti svojih gospodarskih ustanov. Kljub mnogim pozitivnim in agitacijskim našim poverjenikom na zborovanjih učiteljskih društev je odziv še vedno slab.

Vse naše gospodarske ustanove so nastale ravno zato, ker se je bavil naš stan v preteklosti še z večjimi gmotnimi nepravilnostmi kot jih preživljamo danes. Stanovi, ki so živeli v ugodnejših življenjskih razmerah, niso čutili potrebe po ustanovitvi podobnih gospodarskih ustanov. In končno, čim težje so prilike, v katerih živimo, tem huje občutimo tudi nesreče, ki nas zadenejo. Nerazumljivo je zato, zakaj se učiteljstvo ne posluži Samopomoči otrok, ki je bila ustanovljena z edini namenom, koristiti mu.

Učitelj(ice) starši, izpolnite zato svojo dolžnost do otrok in prijavitelj jih v Samopomoči učiteljskih otrok, ki izplačuje v primeru zavarovaneve smrti posmrtno njegovim zakonitim dedičem, v primeru doživljanja polnoletnosti pa odpravnino zavarovancu samemu.

Koliko plačam ob vstopu za vsakega otroka?

1. Zadržni delež 10 din
2. prispevek za primer smrti ali polnoletnosti 10 din
3. upravno 10 din
4. pristopnino, ki se ravna po starosti prijavljenega otroka:
 - a) za 3 do 4. leta 10 din
 - b) za 5 do 6. leta 15 din
 - c) za 7 do 8. leta 30 din
 - d) za 9 do 10. leta 50 din
5. rezervo za podporo 5 din

Pozneje prispevate le za vsako odpravnino tolikokrat po 10 din, kolikor imate zavarovancev; ob novem letu pa plačate za vsakega otroka še 10 din upravnine in 5 din za rezervni sklad.

Primeri:

Otrok je star 4 leta:
Ob pristopu plačam 10 din + 10 din + 10 din + 10 din + 5 din = 45 din.
Ob novem letu plačam 10 din + 5 din = 15 din.

Otrok je star 5 do 6 let:
Ob pristopu plačam 10 din + 10 din + 10 din + 15 din + 5 din = 50 din.
Ob novem letu plačam 10 din + 5 din = 15 din.

Učiteljska tiskarna

—t Ko pridete v Ljubljano ali Maribor, ne pozabite vstopiti v Knjižarno Učiteljske tiskarne. Gotovo boste tam našli predmet, ki vam je potreben doma ali v šoli. — Potrebujete knjigo zase ali za svojce, dobite jo v Knjižarni Učiteljske tiskarne za mal denar. Morda potrebujete pisemski ali uradni papir, ali morda nimate dobrih svinčnikov, peres; pogrešate na svoji pisalni mizi črnilnik, morda v sobi lep okrask iz porcelana ali keramiko za na mizo, omaro, polico, praktično nalivno pero, mapo, album, podstavek? Vse to prav lahko dobite v Knjižarni Učiteljske tiskarne.

—t Ali ste že naročili »Ročni katalog za l. 1938./39.«? Ne smete biti brez njega, kajti v njem dobite vse, kar pride v poštev pri vašem službovanju.

—t Želite prekopirati načrt ali kak črtež, nabavite si svetlopisni papir »Jasnit«, ki se izdeluje v Učiteljski tiskarni.

Mladinska matica

—mm Tretja številka »Našega roda« je v tisku in izide še ta teden. Številka je prav pestra po vsebini in ilustrativnem delu. Posvečena je ob 20 letnici smrti Ivanu Cankarju. Številka bo do 1. novembra na vseh šolah.

—mm Dodatne naročnike na prvo in drugo številko »Našega roda« prosimo, da malo potrpijo. List prejmejo takoj po ekspediciji 3. številke. Zamuda gre na račun ponatiska.

—mm Kratko notico o II. številki »Našega roda« sta prinesli tudi »Istra« in »Maribor-er Zeitung«. Daljša ugodna ocena o zadnjih naših rednih publikacijah je izšla v jubilejni številki »Popotnika«. Ugodno oceno o lanskih rednih publikacijah je objavil tudi »Dom in sveta« v svoji 6. številki.

—mm »Mentor« o knjigah Mladinske matice. O letošnjih naših rednih izdajah prinaša »Mentor« v svoji letošnji prvi dvojni številki skoro 3 stolpce dolgo oceno. V uvodu govori o novih smereh mladinske književnosti v zadnjih letih pri nas. Mladinska književnost — pravi — se je v njeni vsebini bistveno izpremenila. Iznjile so nekdanja preprostost, ljubežnost in domačnost. Današnji hitri način življenja je potegnil za seboj tudi otroka in njegovo knjigo. Mladinski listi in mladinske knjige so namreč morale na široko odpreti vrata novemu duhu časa, morale so pustiti nekdanje mirno idilično življenje in pokazati tudi otroku novega človeka v novem življenju. Tako se je moralo tudi naše mladinsko slovstvo kar najbolj približati dandanašnjemu stvarnemu življenju. V te nove smeri — piše nadalje kritik — je šla med prvimi Mladinska matica z listom »Naš rod« in s svojimi posebnimi mladinskimi knjigami. V nadaljnjem ocenjuje kritik obširno vse 3 knjige. O Winklerju pravi, da je priznan mladinski pisatelj. V Hrbčevem Gregcu, da je razmeroma do-

bro opisal tista stotletja, ko so nad slovenskim kmetom še gospodovali graščaki in ko se je po naših krajih širila luteranska vera. Etično stran povesti, da je Winkler lepo oblikoval in končal boj med dobrotu in zlobu z zmago dobrega, ponižnosti in idealizma. Slaba stran povesti pa je — po mnenju ocenjevalca — zlasti v tem, da pisatelj problema ni zgrabil na globoko in da so postavbe v povesti le preveč šablonsko risane. Grajskega vrabca kritik odklanja, češ da je pesnitev premedla in da manjka v njej duhovitejših dogodivščin in bogatejših dogodkov. Hvali pa Šmrkarjeve ilustracije. Tretjo knjigo ocenjuje kritik takole: Oskarja Hudolesa »Zgodbe o bombažu« so brez dvoma najboljša knjiga te zbirke. Pisatelj nam v tej knjizici na zelo duhovit način riše podobe iz sodobnega gospodarskega življenja: o pridelovanju in predelovanju bombaža, ki je za današnje gospodarstvo tako znamenit in važen, da ga imenuje »belo zlato«. Pisatelj pripoveduje zelo živahno o pomenu in namenu te koristne industrijske rastline v preteklosti in sedanjosti. Živahnost dejanja je zlasti v tem, da se godi sedaj v Ameriki, sedaj v Evropi, sedaj spet na Kitajskem in Japonskem. Dogodki se kar s častnikarsko in radijsko hitrostjo vrste mimo nas. Pri vsem tem bujnjem risanju zunanega gospodarskega življenja pa pisatelj ne pozablja na človeka delavca na obširnih bombaževih plantažah, pa tudi ne na sužnje v Ameriki, na uboge kurjace na ladjah in na izkoriščane otroke v tovarnah. Prelepo prikaže pisatelj naši mladini uboge in usmiljenja vredne človeške žrtve sodobnega kapitalističnega sveta. Tako vzbuja Hudales v naši mladini človeško občutje, ne da bi pretirano znanstveno ali celo suhoparno razpravljal o so-

cialnem merilu današnje človeške družbe. Ker Hudolesova knjižica najbolj ustreza sodobnim namenom današnje mladinske književnosti, jo štejem za najboljšo, najbolj vzgojno in poučno v vsej zbirki.

Učiteljski pevski zbor JUU
Emil Adamič

—pev OBVESTILO. Pevcem in pevkam UPZ sporočamo, da se bo vršil koncert v Mariboru po sporočilu mariborskih tovarišev v soboto, 19. novembra t. l., in ne kakor smo prvotno javili, 12. novembra. Pevski tečaj se bo vršil zato 17., 18. in 19. novembra, in ne kakor smo prvotno javili. Začetek pevskega tečaja bo 17. novembra ob 10. uri v dvorani v Ljubljani, ki jo bomo še pravočasno najavili. Tajništvo.

Šolski radio

—r V. Petek, 4. novembra. Denarja pot. (Pogovor dveh dinarjev.) Dialog, vodi g. Miroslov Zor. Dinar starejše izdaje pripoveduje mlajšemu dinarju svoje doživljanje in svoja zamotana potovanja. Iz pogovora bodo razvidne vse funkcije denarja v gospodarstvu. II.—III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 30. okt., ob 17. uri predaval g. Franc Rigler: Kužne bolezni perutnine.

Stanovska organizacija JUU

Iz izvršnega odbora

—iz Pozdravna brzojavka. Predsedniku Dimniku in izvršnemu odboru JUU. — Rogiška Slatina 22. okt. 1938. — Učiteljsko društvo za srez Šmarje pri Jelšah pošilja s svoje letne skupščine v Rogiški Slatini svojemu predsedniku in vsemu izvršnemu odboru izraze popolne solidarnosti s prošnjo, da vztraja do končne zmage naših načel in iskreno pozdravlja upravo. — Odbor.

Iz društev
Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ-METLIKA bo zborovalo dne 5. novembra 1938. v Semiču. Začetek zborovanja ob 10. uri v narodni šoli. Dnevni red: 1. Poročila: a) predsednika, b) tajnika, c) blagajnika, d) gosp. referenta. — 2. Državna in banovinska skupščina. — 3. Društvo »Bela Krajina« in njegovi cilji. Predavata gg.: dr. Bano Milan in dr. Suklje Vladko. — 4. »Uporaba mladinske literature v narodni šoli.« Predava g. prof. Kolar Janez iz Ljubljane. — 5. Razgovori o prednjem. — 6. Slučajnosti. — Ker je to prvo zborovanje v letošnjem letu, a snov aktualna, zato prosim odbor, da se zborovanja udeleži prav vse članstvo. — Blagajnik pa prosim, da člani redneje nakazujejo članarino, da moremo tako čim hitreje in uspešneje doseči cilje, ki so nam stavljeni! — Nasvidenje torej v Semiču. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LITJIA bo zborovalo, 12. novembra 1938., v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Točnejša objava sledi. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LENDAVA bo zborovalo dne 12. novembra 1938. v ljudski šoli v Turnišču. Začetek točno ob 10. uri. Dnevni red bo sledeči: 1. Poročila odbornikov. — 2. Dopisi in predlogi. — 3. Spopolnitev odbora. — 4. Predavanje: Učitelj — pomočnik zdravnik. Predava dr. Korbar iz Lendave. — 5. Slučajnosti. — Naprošamo članstvo, da se letos v obilnejši meri udeležuje zborovanj kot lansko leto. Zaostankarji naj poravnajo lansko članarino. Vljudno vabimo nove nameščene pripravnike za vpis v društvo in za udeležbo na zborovanju. — Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠOŠTANJU bo imelo svoj redni letni občni zbor v soboto, dne 5. novembra t. l., ob pol 10. uri v šoštanjcu s sledečim dnevnim redom: 1. Občni zbor: poročilo funkcionarjev, obračun in proračun, načrt dela ter volitve stanovskega častnega razsodišča. 2. Poročilo delegata z obeh skupščin. 3. Slučajnosti. — Prvo naše letno zborovanje naj pokaže, da tudi v težkih prilikah zavest skupnosti ne omahuje, zato naj bo udeležba popolna. Posebej vabimo nove nastavljenice in premeščene tovariše(-ice). Svoj pristop naj še pred zborovanjem pisмено prijavijo! Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO CELJE bo imelo svoj redni letni občni zbor v soboto, 12. novembra t. l., s pričetkom ob pol 9. uri dopoldne na mestni ljudski šoli v Celju. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Občni zbor. 3. Poročila o skupščinah JUU. 4. Predavanje g. prof. dr. Franja Zgeča »Naloge sodobne vzgoje«. 5. Predlogi in slučajnosti. — Pol ure pred tem bo istotam sestanek tovarišic, ki ga sklicuje tov. Zupanova. Društvena knjižnica bo poslovala. — K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG bo imelo svoj redni občni zbor v soboto, dne 12. novembra t. l., ob pol 10. uri dopoldne v ljudski šoli v Krčevini. Na sporedu so poročila društvenih funkcionarjev in obračun iz l. 1937./1938. ter proračun in delovni načrt za l. 1938./1939., razen tega izpopolnitev upravnega in nadzornega odbora radi v druge sreze premeščenih tov. odbornikov. Člani upravnega in nadzornega odbora imajo v četrtek, 10. nov. t. l., ob 2. uri popoldne skupno sejo v šoli v Krčevini, za katero naj si pripravijo letna poročila v pismenem izvlečku, k seji naj pridejo vsi sigurno in točno! — Zaradi nepredvidenih ovir zborujemo letos kasneje ter bomo zato naše delo morali s podvojenim oprijemom nadoknaditi. Predvsem plačujemo redno članarino, in sicer za enkrat v lanski izmeri! Članarinski dolžniki naj do 12. nov. t. l. uredijo svoje obveznosti! — Tov. upravitelje vabim, da mi čimprej sporoče imena na šoli nameščene učiteljstva s pristavkom: je član(ica), ni član(ica) našega učiteljskega društva. Tov. novince in v naš srez premeščene iskreno vabim, da vstopijo v naše društvo, ravno tako vse nečlane in nečlanice! Učiteljske zbere onih šol, ki mi še niso vrnil vseh letos v poležju doposlanih jim poročil in statistik, nujno prosim, da mi izpolnjene čimprej vrnejo! — Prav sedaj je revija naših stanovsko discipliniranih vrst, zato k zborovanju 12. novembra t. l. vsi polnoštevilno in točno! Predsednik.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO PTUJ sporoča, da se za 31. oktober sklicano zborovanje ne more vršiti, ker je ta dan na šolah obvezna proslava obletnice Jadranske Straže in proslava dneva štednje. Zborovanje se preloži na 12. november z zadnjic razglašnim dnevnim redom. Ker bo na tem zborovanju letni občni zbor, vabimo in prosimo za res polnoštevilni obisk. — Se posebej prav iskreno vabimo novince in k nam priseljene tovariše. Članski vpis se lahko izvrši pred pričetkom zborovanja pri tajniku. — Odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELŠAH je imelo svoj 69. redni letni občni zbor in zborovanje dne 22. oktobra v Rogiški Slatini. Navzočih 62 članov. Predsednik pozdravi 16 novih članov, prav posebno pa novince in preizkušena organizacijska delavca tov. Menarda in Knapiča. Občni zbor počasti spomin Nj. kr. Vis. kneza Arsenca. — Pri obravnavanju dopisov se je o akciji za zimsko po območjemnim šolam razvila obširna debata. Ugotovilo se je, da je sicer območje našega društva pasivno, vendar pa sklenilo, da je treba pri akciji odseka učiteljic resno sodelovati. Inicijativo za delo prevzame učiteljstvo šol. Sv. Križ in Rogiška Slatina, ostalo učiteljstvo sreča pa po možnosti akcijo podpre in pošlje svoje prispevke potom domačega PFK na eno imenovanih šol in sicer čimprej, ker pomeni vsako odlašanje nove izgubo. — O banovinski skupščini je po-

ročal predsednik tov. Verk, državni pa podpredsednik tov. Stefanciosa. Poročili sta bili brez debate odobreni ter sprejeti soglasno predlog tov. Podjavorska, da se pošlje tovarišu Dimniku in izvršnemu odboru brzojavka z izrazi popolnega zaupanja. — Tajniško, blagajniško in poročilo nadzornega odbora so bila sprejeta soglasno in brez debate. Radi neugodnega stanja blagajne se zviša članarina za en dinar mesečno. Pri slučajnostih je govoril tov. Smeh o sodnijski odgovornosti učiteljstva radi telnne kazni, tov. Zurman pa o sodelovanju pri organizaciji RK. — Prihodnje zborovanje bo dne 17. decembra v Rogiški Slatini.

Rataj Oskar, tajnik. Verk Miloš, preds.

Novosti na knjižnem trgu

—k Slovensko ozemlje — zemljepisni pregled za učiteljstvo, spisala Milica Stupan, se glasi naslovu novemu praktičnemu priročniku iz zemljepisja. Založila »Banovinska založba šolskih knjig in učil« v Ljubljani. Ta knjiga bo izpopolnila občutno vrzel v učiteljski knjižnici in s pridom služila pri pouku o naši rodni zemlji v ljudski in meščanski šoli. Snov je urejena v obliki potovanj, torej s stališča otrokovega, ker je tako učiteljstvu pouk najbolj olajšan. — Knjiga je ravnokar izšla; obsega 257 strani in stane vezana 68 din. Dobi se pri založnici in v vseh knjigarnah.

—k Računstvo za strokovne nadaljevalne šole. Napisal prof. M. Presl, inspektor strokovnih šol, po novem učnem načrtu priredil prof. Fr. Fink. Knjigo je odobrilo ministrstvo trgovine in industrije ter jo priporočilo vsem strokovnim nadaljevalnim šolam. Snov in metoda, ki se je izkazala tekom šolskih let za najboljšo, je vzeta za osnovo te knjige in prirejena po dolgoletnih izkušnjah obeh znanih profesorjev. Obsega 128 strani in stane kartonirana 24 din. Knjigo je založila »Banovinska založba šolskih knjig in učil« v Ljubljani. Naročila sprejema založnica, kakor tudi vse knjigarne.

Zimske plašče
Obleke
Perilo

priporoča po nizkih cenah in v veliki izbiri

t v r d k a

IGN. ŽARGI, Ljubljana

Sv. Petra cesta 11

Telefon 20-69

Na Vas je ležeče da imate obleko vedno kot novo
zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni
JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Prataica — Svetlolikalnica

Novosti za jesen in zimo!

Velemanufaktura

A. & E. Skaberné
Ljubljana

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplopre, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.